
Forskningsformidling, fakultetene, Tidsskriftet

REDAKSJONELT

JENSEN P

NESLAND JM

Forskningsformidling er i tillegg til forskning og undervisning en hovedoppgave for de medisinske fakultetene. Ensærlig viktig målgruppe for denne formidlingen er leger i klinisk praksis. Når kunnskap og erfaring utveksles mellom leger i vitenskapelige stillinger og leger i klinisk arbeid, vil ofte forskbare og relevante problemstillinger for fremtidig forskning formuleres, og man sikrer at klinisk praksis er vitenskapelig fundert.

De fleste norske forskere formidler sine forskningsresultater gjennom refereebaserte engelskspråklige vitenskapelige tidsskrifter. Dette er mest hensiktsmessig for å gjøre resultatene tilgjengelige for en stor og internasjonal leserkrets. Det gir dessuten størst prestisje for forskeren selv, et viktig anliggende med tanke på videre vitenskapelig karriere (1). Dessverre når ikke slik formidling alltid frem til norske leger.

Tidsskrift for Den norske lægeforening er viktig for norske leger som faglig oppdateringsorgan. Stofftilgangen er god, og undersøkelser viser en høy grad av tilfredshet blant leserne, som omfatter nesten alle norske leger. Mange forskere, både innen basalfag og kliniske fag, publiserer i Tidsskriftet og bidrar på den måten til at norske leger kan holde seg ajour med den medisinske utvikling. Ved såkalt sekundærpublisering kan man publisere forskningsresultater som tidligere er publisert i et utenlandsk tidsskrift med en annen leserkrets for øye (2).

Oversiktsartikler om basalmedisinske og kliniske emner er særlig viktige når nye forskningsresultater kan ha implikasjoner for klinisk praksis, i dag eller i fremtiden. Et godt eksempel på det siste er Tidsskriftets artikkelserie i 1998 om molekylærbiologi (3), som også er gitt ut som eget hefte (4). Forskere gir her kolleger innen kliniske fag en mulighet til å holde seg orientert på kanskje det viktigste felt innen dagens biomedisinske forskning. Molekylærbiologien gir grunnlag for økt forståelse av sykdomsmekanismer og kan føre til forbedret

diagnostikk, og dermed behandling, av en lang rekke sykdomstilstander. Den vil snart prege hverdagen til alle leger. Kjennskap til grunnleggende termer og metoder er nødvendig for å kunne forstå den medisinske litteratur.

Til tross for viktigheten av forskningsformidling gir publikasjoner i for eksempel Tidsskriftet liten uttelling ved bedømmning av kompetanse til vitenskapelige stillinger (5). Derfor er ikke alle medisinske forskere like innstilt på å publisere i Tidsskriftet.

En slik nedprioritering av plikten til å formidle egne og andres forskningsresultater til norske kolleger i klinisk praksis er uheldig av flere grunner. Vi tror det er med på å skape avstand mellom forskerne og medisinsk forskning på den ene side og klinisk medisin og samfunnet for øvrig på den annen. Det bidrar til å svekke forståelsen for at forskning er viktig, både blant leger og allmennhet. Vi tror også at det bidrar til en nedprioritering av forskning i offentlige budsjetter.

De medisinske fakulteter bør markere tydeligere sin forpliktelse til å drive forskningsformidling til norske leger. Vi oppfordrer fakultetene til formelt å vektlegge forskningsformidling på norsk, for eksempel gjennom publisering i Tidsskrift for Den norske lægeforening, ved vurdering av søkeres kompetanse til professorater og andre vitenskapelige stillinger.

Norsk medisinsk forskning er i vansker (6). Årsakene til dette er mange og sammensatte. Forskerne selv må være med på å snu utviklingen (7). Én måte en forsker kan gjøre dette på, er å synliggjøre sin forskning bedre overfor sin norske kolleger i klinisk praksis, og dermed også overfor de politiske beslutningstakere. Vi tror at en mer aktiv bruk av Tidsskriftet fra forskernes side kan bidra til dette.

Petter Jensen

Jahn M. Nesland

LITTERATUR

1. Nylenna M. Medisinsk publisering - kunnskapsformidling eller personlig promovring? Tidsskr Nor Lægeforen 1996; 116: 3652-5.
2. Skikk og bruk i Tidsskriftet. Oslo: Tidsskrift for Den norske lægeforening, 1998.
3. Børresen-Dale A-L, Lothe R, Nesland JM, red. Molekylærbiologi. Grunnlag for økt sykdomsforståelse og bedret diagnostikk. Tidsskr Nor Lægeforen 1998; 118: 1681.
4. Børresen-Dale A-L, Lothe RA, Nesland JM, red. Diagnostisk molekylærbiologi. Oslo: Tidsskrift for Den norske lægeforening, 1998.
5. Malterud K, Westin S, Lærum E. Hva er en vitenskapelig publikasjon? Tidsskr Nor Lægeforen 1992; 112: 673-5.
6. Røttingen J-A, Thorsby P, Seem C, Gautvik K. Medisinsk forskning ved norske universiteter. Tidsskr Nor Lægeforen 1998; 118: 2339-43.
7. Jensen P. Forskere og fagforening. Tidsskr Nor Lægeforen 1998; 118: 11.

Publisert: 10. februar 1999. Tidsskr Nor Lægeforen.

© Tidsskrift for Den norske lægeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. februar 2026.